

истина много рядко може да бъде извлечена дори от най-баналните случки в обикновения живот. На второ място той допуска, че всички лица, осведомени за чудото или засегнати от него, са били не само напълно честни, но и надарени със свършени качества и абсолютно правилна преценка. Ако съществува дори нищожна вероятност някой от тях да е сгрешил и в най-незначителния детайл, тогава всичко непременно ще се срути в знак на доказателство (защото преди да приемем някоя вяра, от която може да зависи целият ни живот, трябва да разполагаме с пълни и непоклатими доказателства). На трето място, като приканва някого да обясни чудото, той приема, че приканеният знае всичко за свръхестественото или за Безпределното, което е просто наивно.

Но съществува един много по-висш източник на възторг и възхищение, какъвто вулгарните фетиши, анимизмът или култът към свръхестественото никога не биха могли да бъдат, и това са тайните на Природата, които човекът не е успял да проумее и които в мига, в който бъдат разгадани, откриват нови тайни – далеч по-внушителни или дълбоки. Тъй както зад Алпите се извисяват Алпи и както се множат моретата от звезди и слънчеви системи, така се разширяват и границите на нашата прозорливост. Често се случва, когато някой търси задълбочено причините за „свръхестественото“ и един от хилядите му експерименти се провали безславно – както става с всички рано или късно, – той да се натъкне на много по-голямо чудо или загадка от онази, която е търсел. Така например, след като им обяснили как се изпълняват няколко фокуса, които те приемали за магия, група индианци от Северна Америка спокойно заявили, че това нямало никакво значение, тъй като за да може да изнамери тези фокуси, човек трябвало да бъде магьосник (или вдъхновен от божествата). Аз лично познавах един индиански търговец на име Рос, който веднъж си сложил маска от папие-маше пред някакво диво племе. Маската предизвикала огромно вълнение и страхопочитание, които не отслабнали дори след като я свалил, сложил я в ръцете им и им обяснил какво представлява, защото според тях вещ, която можела да предизвика подобен страх,